

PROBLEMATIKA AI MANAŽERSKÉ SHRNU TÍ

Obsah

Co o AI říká AI?.....	1
Jsou v ýtvory um ělé inteligence autorskými díly?	1
Autorskoprávní spory s um ělou inteligencí	2
TISK	2
Dva v ýbory europarlamentu podpořily právní ráme c regulace um ělé inteligence v EU.....	2
Konec um ění?	2
SMRT FOTOGRAFIE?	3
Music Business Worldwide.....	4
Záv ěr	6

Co o AI říká AI?

AI (Artificial Intelligence) je obecn ě termín, který se používá k popisu technologií a systémů, které jsou schopny provád ět úkoly, které by normáln ě vyžadovaly lidskou inteligenci, jako např íklad rozpozná vání obrazů, mluven í nebo hledá ní informací.

AI má obrovsk ý potenciál v mnoha oblastech, jako jsou např íklad medic ína, průmysl, marketing a bezpe čnost. Nicmén ě, s tím, jak se AI stá vá sofistikovan ější a p řesnější, objevují se také obavy ohledně jejího využití a dopadu na společnost a pracovní trh.¹

Jsou v ýtvory um ělé inteligence autorskými díly?

Dle relevantní právní úpravy nejsou v ýtvory um ělé inteligence právem explicitně upraveny. Otázka autorství není na mezinárodní a unijní úrovni jednoznačná. Autorské právo v České republice je ale založeno na objektivní pravdivosti autorství, dle které m ůže být autorem pouze fyzická osoba. Za možného autora lze považovat pouze člov ěka (př íp. právnickou osobu). Tím pádem musí být v ýtvor výsledkem tvůrčí činnosti člov ěka. Podstatou tohoto znaku je kauzální vztah mezi autorem (člov ěkem), jeho svobodnými tvůrčími rozhodnutími, a výslednou podobou v ýtvoru. Je možné tento kauzální vztah identifikovat i v případech v ýtvorů um ělé inteligence?

I v případě zavedení technik jako hluboké učení je um ělá inteligence stále komplexem sady algoritmick ých p říkazů, jejíž schopnosti jsou p řisuzovatelné programátorovi. Ten v podstat ě nastavil tvůrčí ráme c pro um ělou inteligenci, v rámci které později sama tvoř í. Tvůrčí p řínos lze shledávat i u uživatele, který v případech um ělé inteligence jako platformy m ůže svými vstupními daty poskytnout takový tvůrčí p řínos, že mu bude um ělá inteligence nástrojem.

¹ Zdroj ChatGPT

Shora uvedené lze shrnout, že za každým výtvozem umělé inteligence stojí nějaká fyzická osoba. Výtvoři umělé inteligence proto mohou být autorskými díly. Je však nejprve nutné identifikovat jejich autora. Neměli bychom si tedy klást otázku, zda autorské právo chrání výtvoři umělé inteligence, nýbrž bychom se měli ptát, kdo je jejich autorem.²

Autorskoprávní spory s umělou inteligencí

Základní právní otázkou tedy je, kdo, resp. zda vůbec někdo, může být odpovědný za případné porušení autorských práv v rámci tvorby AI generátorů.

Předmětem autorskoprávní ochrany jsou pouze díla vycházející z duševní činnosti člověka, nikoliv stroje. V souvislosti s rapidním vývojem umělé inteligence se nabízí otázka, zda nebude na místě ve velmi blízké budoucnosti takové pojetí změnit.³

TISK

Problematice AI se velmi intenzívně věnuje i tisk. **Deník N se věnuje problematice AI intenzívně v sekci:** <https://denikn.cz/page/2/?s=ai>

Dva výbory europarlamentu podpořily právní rámec regulace umělé inteligence v EU

11.5.2023

Europoslanci dnes udělali další krok ke vzniku právního rámce pro unijní regulaci umělé inteligence (AI), který označují za první legislativu svého druhu na světě. Cílem je zajistit „etický a na člověka orientovaný rozvoj AI“ v Evropské unii a předcházet rizikům spojeným s rychlým rozvojem těchto technologií.

Základem pravidel navržených Evropskou komisí má být jednotná definice složitých systémů algoritmů označovaných souhrnně jako umělá inteligence. EU chce také klást důraz na bezpečnost, transparentnost, prevenci diskriminace a ohleduplnost k životnímu prostředí.

„Jsme na pokraji zavedení přelomového právního předpisu, který musí odolat výzvě času. Je nezbytné vybudovat důvěru občanů ve vývoj umělé inteligence, nastavit evropskou cestu pro řešení mimořádných změn, k nimž již dochází, a také usměrnit politickou debatu o umělé inteligenci na celosvětové úrovni. Jsme přesvědčeni, že náš text vyvažuje ochranu základních práv s potřebou poskytnout podnikům právní jistotu a stimulovat inovace v Evropě,“ uvedl k návrhu jeden ze zpravodajů Brando Benifei, člen socialistické frakce S&D.⁴

Konec umění?

Svět obchází strašidlo umělé inteligence. Kam jsme se to dostali, když neumíme rozeznat, co vytvořilo lidské mistrovství, a co polepila umělá neuronová síť? Blíží se konec umění?

Pro odpověď je třeba nahlédnout hlouběji. U umělé vizuální produkce jde o tvorbu obrázků na základě textu. Na začátku je tedy systém vytrénován v jazyce. Když porozumí jazykovému zadání, vygeneruje obrázek. **Důležitým předpokladem je velká zásoba vizuálního materiálu. Trénink umělých systémů probíhá na stovkách milionů obrázků, na jejichž základě neuronové síť tvoří propojení mezi slovy a vizuálními znaky.**

² **Autorskoprávní ochrana výtvořů umělé inteligence** Diplomová práce - J. Hroch - 2019

³ <https://advokatnidenik.cz/2023/03/21/autorskopravni-spory-s-umelou-inteligenci/>

⁴ <https://denikn.cz/minuta/1143816/>

Autor dále připodobňuje AI k hudební službě streamingu, kdy jsou na jedné platformě dostupné skladby všech žánrů – ALE: Zatímco v případě streamingů se debata vede o tom, zda zúčastnění umělci dostanou odpovídající ocenění, u vizuálních nástrojů umělé inteligence se s odměnou pro autory nepočítá. Nemluvě o tom, že se jich ani nikdo neptá, jestli chtějí být součástí strojového experimentu.

Nebylo by to však umění, kdyby se sebou nechalo dělat jen tak cokoli. Rozhodování o budoucnosti má stále ve svých rukou. Dá se spekulovat o návratu k nedigitálnímu a offline umění. Je možné, že naroste hodnota lidské výtvarné práce.⁵

SMRT FOTOGRAFIE?

Server iRozhlas připravil kvíz na téma Poznáte rozdíl mezi fotografií pořízenou fotoreportérem a produktem umělé inteligence?⁶

Úkolem bylo poznat, kolik z 21 obrázků je produktem umělé inteligence a kolik skutečnými fotografiemi. Zcela bez chyby absolvovali aplikaci lidé jen ve 289 případech. **Průměrná úspěšnost pak dosáhla hodnoty 63,85 %**. Výrazně více se chybovalo u obrázků generovaných umělou inteligencí, které lidé správně zařadili jen v 53,23 % případů. Úspěšnost u určování fotografií pak dosáhla hodnoty 73,5 %.

Podle Jakuba Sedláčka, který působí na Studiích nových médií Univerzity Karlovy a vede semináře zaměřené na umělou inteligenci, je takový výsledek důkazem, jak výrazně se tato technologie zlepšuje a její produkty se stávají uvěřitelné. Obzvláště pak, když čtenáři věděli, že mají obrázky umělé inteligence očekávat.

Zároveň dodává, že pokud měl přesto hledat nějaké nedostatky, měli by se lidé podle něj zaměřit například na texturu látky oblečení, detaily vykreslené přírody,

vykreslení zdí, podobnosti obličejů a doplňků (viz obrázek níže) atd.

Dne 15.4. vyšel na serveru Novinky.cz článek s názvem: Umělá inteligence porazila nejlepší fotografie. A nikdo si toho nevšiml?

⁵ <https://denikn.cz/1083308/prinese-umela-inteligence-konec-umeni-budoucnost-lidske-kreativity-zavisi-na-nas-samotnych/>

⁶ https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/technologie/umela-inteligence-ai-fotografie-obrazky-generator-midjourney-aplikace_2304140600_pik

⁷ <https://www.novinky.cz/clanek/internet-a-pc-software-umela-inteligence-porazila-nejlepsi-fotografy-a-nikdo-si-toho-nevsiml-40428754>

Německý fotograf Boris Eldagsen ovládl kategorii Kreativní fotografie s obrázkem zvaným Electrician. Ten zachycuje dvě ženy ve stylu černobílých momentek, které se tvořily v první polovině minulého století.

„Jsem velmi rád, že jsem vyhrál kreativní kategorii Sony World Photography Awards 2023. Fotografuji od roku 1989, fotomediálním umělcem jsem od roku 2000. Po dvou desetiletích fotografování se mé umělecké zaměření přesunulo na zkoumání kreativních možností generátorů umělé inteligence,“ přiznal po získání ocenění Eldagsen.

Stejnému případu se v článku ze dne 9.5. věnuje i server LUPA ⁸

Lze očekávat, že například mnoho ilustračních fotografií, které si dnes lze stáhnout zdarma nebo za malý poplatek z různých fotobank, nahradí v blízké době snímky vytvořené umělou inteligencí. Ostatně už nyní některé fotobanky začínají postupně takové snímky nabízet, jak již loni napsal třeba magazín The Verge. Fotografové, kteří na takových záběrech (nebo i produktových nebo obecně reklamních fotografií) založili svůj byznys, se tak budou muset přeorientovat na něco jiného.

Fotografie má od roku 1839 za sebou řadu vln, které změnily její svět. Mezi ty přelomové lze řadit například větší rozšíření malých, a především levných fotopřístrojů na začátku 20. století, rozmach barevné fotografie díky všudypřítomným fotolabům v 70. a 80. letech minulého století nebo poslední výraznou vlnu související se stále lepšími mobilními telefony, díky kterým má každýv kapse miniaturní, leč poměrně výkonný fotopřístroj. Další vlna související s umělou inteligencí se možná zdá ještě větší než ty přichozí, ale i tu fotografie přežije. Byť je jasné, že se v mnoha ohledech změní.

Music Business Worldwide

Music Business Worldwide (MBW) je nezávislá platforma zaměřená na hudební průmysl. Poskytuje informace, analýzy a zprávy o nejnovějších trendech, událostech a osobnostech v oblasti hudebního byznysu.

V dubnu 2023 vyšla na této platformě v rychlém sledu hned celá řada článků:

18.4.2023

Svět hudebních nahrávek byl v posledních dnech pohlčen vydáním několika hudebních produkcí generovaných umělou inteligencí, **kteří zkrusovaly vokály superhvězdných umělců** Drakea, The Weeknda a Rihanny. **Prostřednictvím distributora se skladba úspěšně dostala do streamovacích služeb jako Spotify, Apple Music, SoundCloud, Deezer a TIDAL, kde začala nabírat streamy po stovkách tisíc.**⁹

⁸ <https://www.lupa.cz/clanky/umela-inteligence-a-smrt-fotografie-na-pohrbivani-jen-tak-ndoide/galerie-23416-10/>

⁹ <https://www.musicbusinessworldwide.com/ai-fake-drake-track-deleted-on-spotify-youtube-tiktok-millions-of-plays/>

Track byl nakonec ve velmi krátkém časovém horizontu ze mnoha platform stažen, z důvodu nároku AP ze strany UMG. Přesto je možné jej dohledat na TikTok nebo YT.

Mluvčí UMG sdělil MBW: *Tyto případy ukazují, proč mají platformy zásadní právní a etickou odpovědnost za to, aby zabránily využívání svých služeb způsobem, který poškozují umělce.*

19.4.2023

Hned následující den vyšel článek z pera Andyho Chatterleyho (britský hudební producent a skladatel. Je také generálním ředitelem společnosti na ochranu online obsahu MUSO):

I když nikdo nedokáže předpovědět budoucnost, udělali bychom dobře, kdybychom nepropadli panice. Umělá inteligence je teprve na začátku a to, jak ji využíváme, zásadně ovlivní, jak využívá nás. Z produkčního hlediska je to velmi podobné jako MIDI nebo sampling v 80. letech, ale s potenciálem udělat mnohem, mnohem víc. Z hlediska autorských práv budou muset značky přijmout umělou inteligenci a být proaktivní, nikoli reaktivní. Spíše než se snažit zabít AI, budou muset najít způsob, jak by mohla AI hudba koexistovat s existujícím katalogem. Celé kouzlo tvorby hudby spočívá v hraní si se zvuky a rytmy, kdy věci ožívají. AI to snad ještě více usnadní.¹⁰

Zjednodušeně řečeno: nositelé práv se mají spíše zamyslet nad tím, jak to spravit z pohledu copyrightu, než se snažit „zničit krta“. Honíme koně, který již dávno utekl z ohrady. Připomíná to boj s pirátstvím na přelomu tisíciletí – labely se snažily implementovat různé kaktusy na originální CD, aby je hackeři zamazávali fixou. později se zaváděly různé formy digitálních prodejů, bohužel až několik let poté, co již nahrávky nelegálně doslova lítaly po internetu. a teď, když jsme zkušenější, bychom si snad mohli poradit i s tímhle, ale tentokrát elegantně a včas: nezabíjet to, ale umět to využít a možná to i licencovat – postavit se k tomu třeba jako k samplingu.

25.4.2023

Zatímco hudba zůstává jednou z nejlevnějších forem zábavy s velmi vysokou hodnotou, umí vstup AI divoce zamíchat i burzou:

Streamování pomohlo oživit průmysl tím, že přesvědčilo spotřebitele, aby znovu zaplatili za hudbu, má ale i své nedostatky. **Mnoho hudebních platform bylo zaplaveno více než 100 000 skladbami denně, z nichž mnohé jsou nekvalitní, podvodné a/nebo 31sekundové skladby, jejichž účelem je ohrozit systém a odklonit honoráře od umělců a skladatelů.** Podle sira Luciana Grainge (CEO UMG) je třeba okamžitě vytvořit nový honorářový model „zaměřený na umělce“ a odklonit se tak od současné dominance takzvaného „pro rata“ výplatního modelu.

UMG je samozřejmě také zaneprázdněn bojem s ranými známkami dopadu generativní umělé inteligence na autorská práva poté, co minulý týden úspěšně vydal oznámení o zastavení šíření streamovacím službám u skladby, která byla nakloněna verzi Drakeova hlasu naklonovanou AI. Současně společnost UMG požádala své hlavní streamovací partnery o pomoc při zabránění nástrojům umělé inteligence v klonování prvků existujících nahrávek chráněných autorskými právy za účelem podpory nové hudby – a nahrání výsledku na Spotify, Apple Music atd.¹¹

¹⁰ <https://www.musicbusinessworldwide.com/thoughts-on-ghostwriter-drake-ai-and-why-the-music-industry-shouldnt-panic/>

¹¹ <https://www.musicbusinessworldwide.com/bill-ackman-growth-ahead-for-universal-music-group-these-analysts-agree/>

3.5.2023

AI APLIKACE BOOMY K DNEŠNÍMU DNI VYTVOŘILA 14,4 MILIONU SKLADEB. SPOTIFY PRÁVĚ VYMAZAL VĚTŠINU TĚCHTO NAHRÁVEK POTÉ, CO POJAL PODEZŘENÍ, ŽE JE SE STREAMY MANIPULOVÁNO.

Boomy je online nástroj pro tvorbu hudby a zvukových efektů bez nutnosti předchozích znalostí hudební teorie nebo hudební produkce. Uživatelé mohou vytvářet hudbu v Boomy pomocí intuitivního grafického rozhraní, které umožňuje přidávat a upravovat zvukové smyčky, nástroje a efekty, a vytvářet tak vlastní písně a skladby ZA POMOCI AI.

V prohlášení učiněném na svém serveru Discord v pondělí (1. května) Boomy uvedl, že Spotify ukončilo svou schopnost nahrávat skladby do DSP a že některé již nahrané skladby byly odstraněny.

Daniel Ek (spoluzakladatel a ředitel Spotify) 25. dubna prohlásil: *Spotify spolupracuje se svými partnery ve snaze dosáhnout takové rovnováhy, aby byla umožněna jak inovace, tak dosažena ochrana pro všechny tvůrce, které na platformě Spotify máme.*¹²

Závěr

Myšlenka, že umělá inteligence může vést k "smrti fotografie" nebo dokonce umění jako takového, je sporná. Někteří lidé se obávají, že AI a strojové učení mohou nahradit lidskou kreativitu a schopnost interpretovat a vyjádřit emoce v obraze.

Nicméně, umělá inteligence a strojové učení mohou být také použity k posílení lidské kreativity a k umožnění nových a inovativních přístupů k tvorbě uměleckých děl, včetně fotografie. Například AI může být použita k vylepšení kvality obrazu, k vytváření složitých kompozic a k automatizaci procesu úpravy a retuše fotografií, což umožní umělcům věnovat více času k tvorbě samotného uměleckého díla.

Dalším aspektem je, že umělá inteligence může pomoci fotografům a umělcům najít nové zdroje inspirace a zlepšit své technické schopnosti, například použitím AI pro analýzu obrazu a detekci vzorců v obrazech.

Z výše uvedeného rychlého sledu článků, které se fenoménu AI věnují je patrné, že samotní tvůrci se ocitli ve stavu ohrožení. Samotná legislativa není na AI dosud nijak připravena. AI také dokáže velmi výrazně zatočit ruletou na trhu, a dokonce ovlivnit ceny akcií. Není divu, že se majors (zejména UMG a WM) proti AI vymezují.

Na druhu stranu – AI z povrchu planety nezmizí a je na tvůrcích, jak ho při své tvorbě využijí. Zkusme se zamyslet nad vznikem nového licenčního modelu, který by například po vzoru náhradních odměn dokázal tyto autorské a umělecké vstupy, kterými je bohužel stáj AI již dávno naplněna, kompenzovat.

¹² <https://www.musicbusinessworldwide.com/ai-music-app-boomy-spotify-stream-manipulation/>